

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна
від _____, протокол _____

введено в дію наказом ректора
від _____ № _____

ПОЛОЖЕННЯ

**про індивідуальну освітню траєкторію здобувача вищої освіти
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про індивідуальну освітню траєкторію здобувача вищої освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (далі – Положення) розроблено відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна», Стратегічних цілей і намірів Університету до 2030 року та визначає порядок побудови індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, створення каталогів вибіркових освітніх компонентів (далі – Каталог), процедуру вільного вибору освітніх компонентів (дисциплін) із Каталогу, а також доведення цієї інформації до здобувачів.

1.2. Індивідуальна освітня траєкторія здобувачів вищої освіти – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу, що ґрунтується на виборі здобувачем вищої освіти освітніх компонентів (дисциплін) з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду.

1.3. Здобувач вищої освіти має право на вибір освітніх компонентів (дисциплін) у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою (не менше ніж 10 відсотків для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання). При цьому здобувачі певного

рівня вищої освіти мають право вибирати освітні компоненти (дисциплін), що пропонуються для інших освітніх програм та рівнів вищої освіти.

1.4. Вибір освітніх компонентів (дисциплін) здобувач вищої освіти здійснює в процесі формування свого індивідуального навчального плану у межах дисциплін, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, з дотриманням послідовності їх вивчення відповідно до структурно-логічної схеми підготовки фахівця.

1.5. Вибіркові освітні компоненти (дисципліни) освітньої програми та навчального плану повинні забезпечувати формування у здобувачів вищої освіти загальні та фахові (спеціальні, предметні) компетентності. Мінімальна кількість вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) які передбаченні освітньою програмою та навчальним планом повинна складати:

- для освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня – не менше, як 60 кредити ЄКТС: з них загальних компетентностей – 12 кредитів ЄКТС; фахових (спеціальних, предметних) компетентностей – 48 кредитів ЄКТС;

- для освітньо-професійних програм першого (бакалаврського) рівня для яких запроваджено додаткове регулювання – не менше, як 24 кредитів ЄКТС: з них загальних компетентностей – 6 кредитів ЄКТС; фахових (спеціальних, предметних) компетентностей – 18 кредитів ЄКТС;

- для освітньо-професійних програм другого (магістерського) рівня – не менш як 24 кредити ЄКТС та 9 кредити ЄКТС для ОПП для яких запроваджено додаткове регулювання;

- для освітньо-наукових програм другого (магістерського) рівня – не менш як 30 кредити ЄКТС.

1.5. Вибіркові освітні компоненти (дисципліни) поділяються на освітні компоненти з циклу загальної підготовки та освітні компоненти з циклу професійної та практичної підготовки.

1.5.1. Освітні компоненти з циклу загальної підготовки це навчальні дисципліни, які забезпечують здобуття додаткових компетентностей, відмінних від основної спеціальності, які спрямовані на:

- формування у здобувачів освіти додаткових компетентностей, затребуваних на ринку праці, які визначаються на основі аналізу ринку праці та напрямів розвитку суспільства;

- розширення світогляду здобувачів вищої освіти - суспільно-політичні, культурні, екологічні, правові напрямки;

- здобуття загальних знань про культуру, науку, мистецтво, історію, філософію та міждисциплінарних візіонерських знань;

- розвиток у здобувачів вищої освіти критичного та інноваційного мислення при формуванні переконань та висновків, стресстійкості та здатності відповідати на виклики сучасного світу;

- розвиток інноваційного мислення та формування знань на перетинах (міждисциплінарні дисципліни)

- в розвиток навичок комунікації та співпраці із представниками інших спеціальностей та галузей знань із різним попереднім досвідом.

1.5.2. Освітні компоненти з циклу професійної та практичної підготовки – це освітні компоненти (дисципліни), які визначені освітньою програмою вивчення яких надають можливість поглибити фахові (спеціальні, предметні) компетентності щодо майбутньої професійної діяльності.

1.6. Основними критеріями забезпечення кафедри, що спроможна забезпечити високу якість викладання вибіркової освітні компоненти (дисципліни), є:

- кадрове забезпечення (науковий ступінь, вчене звання науково-педагогічних працівників, досвід викладання дисципліни, відповідність п.37 ліцензійних вимог);

- навчально-методичне забезпечення (навчально-методичний комплекс, підручники, навчальні посібники, методичні рекомендації);

- матеріально-технічна база практичного навчання тощо.

1.7. Зміст вибіркової освітньої компоненти (навчальної дисципліни) визначає робоча програма навчальної дисципліни. Обсяг вибіркової освітньої компоненти (навчальної дисципліни) становить – 3 або 6 кредитів ЄКТС.

2. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КАТОЛОГІВ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН.

2.1. Перелік вибірових освітніх компонентів (дисциплін), за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти в Університеті, формується у два Каталоги.

- каталог загальноуніверситетських освітніх компонентів (дисциплін) який формується на підставі освітніх компонентів з циклу загальної підготовки.

- каталог фахових (спеціальних, предметних) освітніх компонентів (дисциплін), який формується на підставі освітніх компонентів з циклу професійної та практичної підготовки.

2.2. Для формування Університетських каталогів кафедри факультетів/ННІ подають до навчального відділу перелік вибірових освітніх

компонентів (дисциплін) погоджений Вченою радою відповідного факультету/ІНІ та анотації для кожної дисципліни у наступні терміни.

- до 01 квітня для каталогу загальноуніверситетських освітніх компонентів;

- до 15 квітня для каталогу фахових (спеціальних, предметних) освітніх компонентів.

2.3. Навчальний відділ протягом двох тижнів узагальнює пропозиції та розміщує відповідні каталоги та анотації для кожної вибіркової дисципліни на офіційному сайті Університету та до електронної програмної системи «ДЕКАНАТ».

2.4. Рекомендується наступний розподіл вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) по семестрам та формою контролю:

- вибіркові загальноуніверситетські освітні компоненти (дисципліни) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вивчаються у 3,4,5,6 семестрах по одній в кожному семестрі, форма контролю - залік.

- вибіркові фахові (спеціальні, предметні) освітні компоненти (дисципліни) для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти вивчаються у 3,4,5,6,7,8 семестрах, форма контролю – залік або екзамен.

- вибіркові фахові (спеціальні, предметні) освітні компоненти (навчальні дисципліни) для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти вивчаються у 1,2,3, 4 семестрах, форма контролю – залік або екзамен.

2.5. Мінімальна кількість студентів у навчальній групі для вивчення вибіркових освітніх компонентів (дисциплін) становить:

- для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти - 15 осіб, для спеціальностей у галузі знань Природничі науки – 10 осіб;

- для другого (магістерського) рівня вищої освіти становить 10 осіб, для спеціальностей у галузі знань Природничі науки – 5 осіб;

3. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

3.1. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти формується з урахуванням вимог освітньої програми щодо вивчення її обов'язкових компонентів, освітньої політики закладу вищої освіти та результатів особистого вибору здобувачем вибіркових освітніх компонентів.

3.2. Вибіркові освітні компоненти (дисципліни) є невід'ємною складовою індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти, вивчення яких є обов'язковим у обсязі передбаченому освітньою програмою.

3.3. Кафедри факультетів/ННІ повинні ознайомити здобувачів вищої освіти про порядок формування індивідуального плану здобувачів вищої освіти, правом здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонентів (дисциплін) та про терміни обрання відповідних освітніх компонентів (дисциплін)

3.4. Здобувачі вищої освіти обирають освітні компоненти (дисципліни) через електронну програмну систему «ДЕКАНАТ», на кожен рік навчання у наступні терміни:

- першого (бакалаврського) рівня з каталогу загальноуніверситетських освітніх компонентів (дисциплін) у період з 01 по 15 травня для кожного року навчання та другого курсу (магістерського) рівня.

- першого (бакалаврського) рівня з каталогу фахових (спеціальних, предметних) освітніх компонентів у період з 01 по 15 червня для кожного навчального року та другого курсу (магістерського) рівня.

- другого (магістерського) рівня з каталогу фахових (спеціальних, предметних) освітніх компонентів першого року навчання протягом двох тижнів з дати зарахування.

- третього (освітньо-наукового) рівня з каталогу фахових (спеціальних, предметних) освітніх компонентів – у період з 01 по 15 листопада поточного року на весь період навчання.

3.5. За бажанням здобувачі другого (магістерського) та третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти мають право обирати освітні компоненти (дисципліни) які забезпечують формування загальних компетентностей у обсязі – не більше 6 кредити ЄКТС.

3.6. Здобувач вищої освіти який із поважної причини не зміг вчасно обрати вибіркові освітні компоненти (дисципліни), має право протягом 5 робочих днів після надання відповідних документи, звернутися до деканату факультета/ННІ із заявою для запису на вивчення обраних ним освітніх компонентів (дисциплін). Здобувач вищої освіти, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний деканатом факультета/ННІ на вивчення тих освітніх компонентів (дисциплін), які вважаються базовими для його спеціальності, з урахуванням оптимізації навчальних груп і потоків.

3.7. У випадку поновлення, переведення здобувача вищої освіти, допуску до занять після завершення академічної відпустки вибір освітніх компонентів (дисциплін) здійснюється з переліку дисциплін за якими сформовано навчальні групи/потоки на поточний навчальний рік та з урахуванням діючого розкладу занять.

Як вибіркові за заявою здобувача вищої освіти зараховуються, зокрема, освітні компоненти попереднього навчання, що не можуть бути зараховані як обов'язкові.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. За рішенням Вченої ради факультетів/ІІІ можуть вносити зміни до переліку вибірових освітніх компонентів (дисциплін) зазначених у освітній програмі та навчальному плані з огляду на особливості освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців.

4.2. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються Вченою радою Університету.